

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики

06 жовтня 2021 року

Веде засідання голова Комітету КОСТІН А.Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У відповідь на мою пропозицію провести сьогодні 6 жовтня о 15:00 засідання Комітету з питань правової політики надійшло 13 згод, що складає більшу половину від затвердженого Верховною Радою України кількісного складу нашого комітету. Тому відповідно до Закону про комітети можемо проводити сьогодні наше засідання в режимі відеоконференції.

Давайте перевіримо явку народних депутатів членів комітету.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

Народний депутат Ватрас. Володимир Антонович, ви десь були.

Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур. Зараз, Іван Романович під'єднується.

Народний депутат Князевич.

Народний депутат Костін – присутній.

Народний депутат Макаров. Олег Анатолійович, ви десь були. Не чуємо вас.

МАКАРОВ О.А. Є. Добрий день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов. Поки немає.

Народний депутат Німченко. Василь Іванович, ви також десь були. Почекаємо.

Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Пузанов. Немає поки.

Народний депутат Соколов.

Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс. Ігор Павлович, бачимо.

ФРІС І.П. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв до нас доєднався.

ШПЕНЮВ Д.Ю. Шпенюв присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шпенюв присутній.

Так, народний депутат Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добренько.

Народний депутат Калаур. Десь я тільки що доєднав.

Народний депутат Ватрас ще раз. Поки немає.

15 народних депутатів членів комітету присутні на засіданні комітету, кворум є. Оголошую засідання комітету відкритим.

Вам всім був запропонований порядок денний. Я його пропоную ухвалити, прийняти за основу, потім будуть в мене пропозиції і почуємо ще пропозиції, якщо будуть від народних депутатів.

Ставлю на голосування порядок денний за основу.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов, він доєднується. Калаур також ще раз доєднується.

ВЛАСЕНКО С.В. За. Мене теж зарахуйте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Аж два Калаура у нас доєднуються.

Власенко – за.

Народний депутат Німченко.

Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

ШПЕНЮВ Д.Ю. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 14 – за, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято.

Я хотів би запропонувати виключити сьогодні з питань порядку денного третій пункт – це проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення регулювання нотаріальної діяльності (реєстраційний номер 5644).

Питання полягає в тому, що ми очікували, що буде внесено це питання щотижневою постановою, яка включає до порядку денного законопроекти, які рекомендовані комітетом, але постанова не була проголосована, тому зараз він ще не включений до порядку денного нашої сесії і таким чином...

ВАТРАС В.А. Ватрас присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас присутній. Дякую. (Для стенограми.)

Тому пропоную перенести розгляд цього питання, дочекатися вже прийняття постанови, а після цього будемо розглядати.

Я перепрошую, ми запросили Голову Нотаріальної палати пана Марченка. Але сьогодні, хотів би зазначити, що сьогодні ми отримали вже висновок Головного науково-експертного управління Верховної Ради. Тому я думаю, що буде час його вивчити для того, щоб розглянути це питання на одному з наступних засідань комітету – це моя пропозиція.

Чи будуть інші пропозиції до порядку денного? Немає.

ФРІС І.А. Андрій Євгенович, підтримую вашу пропозицію стосовно того, що ми будемо мати час дійсно ознайомитися зауваженнями, дати на них свої відповіді і розглянути на наступному засіданні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тоді пропоную проголосувати і прийняти порядок денний в цілому з урахуванням пропозиції, яку я тільки що зазначив, і виключити третій пункт порядку денного.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур. Іван Романович має якісь проблеми зі зв'язком, тому що я його доєдную, а він ніяк не доєднається.

Народний депутат Князевич до нас доєднався. Не чую.

Іван Романович з нами. Будь ласка, ми голосуємо порядок денний засідання комітету в цілому. Не чуємо вас, Іван Романович.

КАЛАУР І.Р. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую.

Князевич поки доєднується.

Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов до нас доєднався.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Князевич. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич. За. Дякую.
Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Павліш – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

ШПЕНЮВ Д.Ю. Шпенюв – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Знову доєдную Івана Романовича, і, мабуть, це Олександр Геннадійович Пузанов, зараз побачимо.

Я порахую. 18- за, проти – 0, утрималися – 0. Рішення прийнято.

Перед тим, як перейти до розгляду питань порядку денного, я хотів би повідомити членів комітету в порядку інформації. Ви пам'ятаєте, що ми оголосили конкурс на посади членів Вищої ради правосуддя. Хотів повідомити, що звернулося 25 кандидатів, є відповідні пакети документів від кожного, вони, відповідно до діючого закону, розміщені на вебсторінці Апарату Верховної Ради. І за моїм дорученням голова секретаріату всім членам комітету ще 29 вересня скинув посилання на цю сторінку, там всі документи відскановані всіх кандидатів є. Ми, безумовно, маємо на виконання закону вивчити ці документи і прийняти рішення щодо відповідності цих документів вимогам Закону "Про Вищу раду правосуддя", це відповідно до статті 208-1 Регламенту Верховної Ради України. Я розумію, що це питання потребує часу.

Я ще раз пропоную всім членам комітету ознайомитися з усіма документами всіх 25 кандидатів. Наразі секретаріат комітету проводить зі свого боку перевірку всіх документів і також буде можливість нам з вами отримати інформацію від секретаріату задля того, якщо працівники секретаріату комітету десь знайдуть якісь там моменти щодо відповідності або невідповідності документів, для того, щоб ми з вами також змогли приділити цьому увагу.

Хочу звернути увагу, що всі документи, там вони розміщені з врахуванням збереження даних, які ідентифікують дані про особу. Але оригінали є в секретаріаті комітету для всіх членів комітету, хто має бажання ознайомитись, безумовно, з оригіналами, будь ласка, можете звернутися до керівника секретаріату.

І я хотів би запропонувати, щоб ми провели спеціальне, скажемо так, засідання комітету, яке буде присвячене саме проходженню цієї процедури. І у мене пропозиція наразі це зробити на комітетському тижні 12 жовтня цього року – це вівторок наступного тижня, десь о 14-й годині. Також будемо працювати в режимі відео-конференції, якщо ви підтримуєте мою пропозицію, для того, щоб ми це питання вирішили і вже Апарат Верховної Ради спрямував ці документи і для проведення спеціальної перевірки, і спрямував їх до Етичної ради.

Ми розуміємо, що на цей день ще Етична рада не запрацювала, Рада суддів України ще проводить роботу щодо формування своєї частини Етичної ради. Але, на мій погляд, маємо цю роботу зробити задля того, щоб як тільки етична рада запрацює, вона вже мала можливість працювати з цими документами кандидатів для заповнення перших двох вакантних посад у Вищій раді правосуддя.

Це інформація просто до відома. Я бачу руку Сергія Демченка. Це не для обговорення.

Я потім, як це відповідно до Закону про комітети, надішлю посилання на засідання комітету, запропоную порядок денний і далі будемо визначатися. Просто для того, щоб зараз не заходили в обговорення, це просто вам для інформації, для того, щоб ви приділили увагу цим документам, щоб потім на засіданні комітету не була ситуація якась там, щоб хтось щось не прочитав, щоб щось не побачив і так далі.

Сергій Демченко, будь ласка. Але це не з питань обговорення цього.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я дуже коротко.

Підтримую пропозицію. Єдине, для мене, хотілося б, щоб визначилися ми, що саме ми можемо зробити з цими документами, крім як їх спрямувати далі. У нас нема жодних прав, передбачених відповідним законом, навіть висловити якусь позицію, окрім загальних прав народних депутатів. І це

висловлення позиції впливає лише на політичну волю далі в залі. Ну це мої думки просто.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, я почув. Давайте ми це питання будемо обговорювати вже під час розгляду цього питання по суті на наступному засіданні комітету. Просто вам для інформації зараз зазначу, щоб ви могли також планувати свій час.

Переходимо до питань порядку денного. У нас перше питання – це друге читання, проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення порядку доступу нотаріусів до Єдиного державного демографічного реєстру (реєстраційний номер 3989).

Відповідальний у нас голова підкомітету Ігор Павлович Фріс. Будь ласка.

Я хочу проінформувати, що ми, як завжди, в систему СЕДО запросили всіх авторів поправок до цього законопроекту, щоб вони з нами тут..., окрім членів нашого комітету. Але я бачу, що тут більшість поправок внесені якраз не членами... А ми запросили всіх авторів поправок, які не є членами нашого комітету через систему СЕДО задля того, щоб вони могли прийняти участь в засіданні.

Ігор Павлович, вам слово, будь ласка.

ФРІС І.П. Дякую, Андрій Євгенович. Дякую, колеги.

Основними, скажемо так, змінами концепції вказаного законопроекту є врахування пропозицій членів нашого комітету Сергія Демченка і Руслана Князевича, а також формування позиції, скажемо так, підкомітету, яка була озвучена вчора.

Ми пропрацювали з колегами бачення комітетськими правками поправити той законопроект, щоб він відповідав тим вимогам, на які

звернуло увагу Головне юридичне управління Верховної Ради і Міністерство юстиції України, а саме концептуально, щоб зрозуміти.

Була пропозиція щодо зміни назви, по-перше, законопроекту, прибрати звідти нотаріусів і залишити... Змінити, скажемо так, загально: про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення порядку доступу, – не тільки нотаріус. І колеги запропонували, щоб ми надали можливість доступу, крім нотаріусів під час вчинення нотаріальних дій, так само суддям під час справляння ними, здійснення ними правосуддя.

В принципі, схвально була підтримана ця ідея членами підкомітету. І підкомітет запропонував комітету Верховної Ради це врахувати в правках комітету.

Так само було виключено питання нотаріусів і не включено питання суддів саме суб'єктів вказаного нормативно-правового акта. А вирішено це питання шляхом надання відповідного доступу у відповідному розділі вказаного закону.

Так само вказані положення знайшли свої відображення в правках нашого колеги Руслана Князевича, які були підтримані підкомітетом в частині внесення відповідних змін в Закон України "Про нотаріат".

Це, скажемо так, глобальні питання. Практично сформований цей законопроект, кінцева редакція на базі правок комітету, які запропоновані до другого читання вашій увазі.

Якщо якісь питання, що ще в цьому законопроекті долучено, готовий відповісти на питання колег. Якщо якісь питання по кожній правці, чому вона відхилена або чому вона підтримана, так само готовий відповісти.

Дякую. Він там, небагато правок – до 20-25 правок. В принципі, можна обговорити їх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігор Павлович.

Я думаю, що перед тим, як ми перейдемо до голосування, ми також озвучимо з вами запропоновані правки від комітету для стенограми.

Шановні колеги, в першу чергу, автори поправок, чи є якісь питання, зауваження?

Сергій Демченко, я бачу. Будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, колеги. Я хотів звернути увагу на декілька моментів. Можливо, це знайде підтримку при обговоренні.

Перший момент і другий пов'язаний саме з функціоналом нотаріусів. Ми вносимо відповідним законопроектом зміни до Закону про нотаріальну діяльність. І відповідно у нас виникає два обов'язкових елементи.

Перший елемент – це обов'язок нотаріусів при вчиненні будь-якої нотаріальної дії заходити до Єдиного державного демографічного реєстру. А саме це звучить так: "При вчиненні нотаріальних дій нотаріуси перевіряють..." Перепрошую. "Нотаріус під час вчинення нотаріальних дій обов'язково використовує відомості Єдиного державного демографічного реєстру". А далі додані і інші реєстри.

На мою думку, таке формулювання буде змушувати нотаріусів при будь-якій нотаріальній дії, навіть яка не передбачає необхідності перевірки даних в демографічному реєстрі (ну, наприклад, це стосується здійснення нотаріальних дій іноземцями) відповідні дані щодо іноземців в будь-якому вигляді в цьому реєстрі не знаходяться, і перевіряти, заходити нотаріусу до реєстру необхідності не буде. І може бути казус, як нотаріус, враховуючи, що такої необхідності немає, не зайде, а потім його хтось оскаржить дію, оскільки він порушує відповідну статтю, або навпаки, що він ці дії зробить.

Відповідно у нас цей обов'язок, на мою думку, я би пропонував би, і є відповідна правка, прив'язати до відповідних правил, відповідно до яких здійснюють нотаріальні дії. Посилка на ці правила є в самій діючій редакції Закону "Про нотаріат". Тому, я думаю, що посилка, що нотаріус при вчиненні

нотаріальних дій використовує відомості у випадках та в порядку, передбаченими цими правилами, я думаю, що зніміть відповідну юридичну невизначеність і обов'язок нотаріуса входити до реєстру, коли необхідність цього входу відсутня. Це перша така в мене є пропозиція.

Друга пропозиція. Відповідно в проекті закону визначається, що причини нотаріальних дій, дослівно: "Нотаріуси перевіряють дійсність документів за Єдиним державним демографічним реєстром".

Ну, на мою думку, дійсність документів взагалі може перевіряти лише експерт, чи є підроблений документ, чи не підроблений – визначити це нотаріус навіть за допомогою демографічного реєстру не може. Оскільки дані, які містяться в демографічному реєстрі, можуть співпадати з даними, що містяться в підробному документі, але до нього ще додані якісь дані. І тим самим, на мою думку, ми також ставимо в ситуацію нотаріусів, коли до них можливе потім з боку правоохоронних органів пред'явлення тих чи інших претензій, що вони засвідчують дійсність документу, який є підроблений.

Тому з метою захисту нотаріусів і не включення норми, яку взагалі не можна її виконати, з боку нотаріусів, на мою думку, я пропоную все-таки цей момент убрати, змінити його на "перевіряють відомості, дані в документах, відомості, зазначені в демографічному реєстрі". І на відповідність цих даних відомостей, зазначених в реєстрі, а не самих документів.

Це такі дві пропозиції на захист, на мою думку, нотаріусів, при здійсненні ними нотаріальної діяльності.

Щодо третього моменту, на який я хотів би звернути увагу. Колеги, це сам підхід до внесення змін. От є у нас закон діючий, який передбачає, що мова йде лише про одних суб'єктів, які мають право доступу до відповідного демреєстру, і вони мають відповідну назву "уповноважені особи". Коли ми вводимо інших суб'єктів, які також мають доступ, але обмежений цей доступ, на мою думку, було б правильно також термінологічно назвати їх в цьому

випадку. Ми пропонуємо "суб'єкти з доступом до демографічного реєстру". І відповідно до них включати не тільки нотаріусів, як зазначив мій вже колега пан Ігор Фріс, суддів, а ми пропонуємо зазначити "та інших осіб у випадках, передбачених законом".

Тому що завтра у нас можливо стане питання, щоб надати відповідний доступ до цього реєстру адвокатам або арбітражним управляючим. Ми це питання вже вирішимо в цьому концепті, що це можливо, але це має бути в їх профільному законі просто зазначено, що вони мають доступ.

Отакі у мене три пропозиції. Я хотів би звернути увагу, і якщо буде бажання, їх обговорити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Павлович, я думаю, по цій пропозиції, щоб був коментар від вас. А потім Денис Маслов, а потім Руслан Князевич. Але, колеги народні депутати Маслов і Князевич, якщо у вас інші якісь питання, аніж те, що зазначив Сергій Демченко, то тоді давайте почекаємо коментар від Ігоря Павловича Фріса, а після цього передам вам слово.

Будь ласка, Ігор Павлович.

ФРІС І.П. Стосовно питання щодо обов'язкового використання відомостей. Ця норма не змінюється, вона залишається такою самою, як вона була. І у випадку, якщо члени комітету підтримують бачення щодо виключення слова "обов'язково", яка була в правці Руслана Князевича, то я готовий підтримати вказану ініціативу щодо обов'язковості. Бо дійсно, не завжди нотаріус зобов'язаний обов'язково використовувати відомості відповідного реєстру. Якщо це можна зробити техніко-юридичною правкою, безпосередньо до вказаної – неможливо. Тоді, можливо, треба буде окремою правкою комітету викласти відповідний пункт і без слова "обов'язково".

В частині...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перепрошую, Ігор Павлович, а яка це поправка, щоб ми зараз...

ФРІС І.П. Андрій Євгенович, це блок поправок, скажемо так... 9 поправка, Князевича.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, зрозумів.

Дякую. Продовжуйте.

ФРІС І.П. 9 поправка Князевича. Там є поправки, додаткова правка сама (Князевича, Демченка і Макарова) і правка Князевича врахована. Якщо би можна було, скажемо так, прибрати одне слово "обов'язково" правкою комітету і додати, скажемо, друге: при вчиненні нотаріальних дій, нотаріуси перевіряють дійсність відомостей, а не документів за Єдиним державним реєстром, а відомостей Єдиного державного реєстру. Тоді це могло би так само бути правкою комітету. Я абсолютно не проти вказаної позиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я тоді пропоную надати слово Руслану Петровичу для того, щоб він прокоментував, тому що це його правка і була його пропозиція.

Руслан Петрович, вам слово. Руслан Петрович, ви з нами?

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Чути мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, ми, чуємо, ви можете вимкнути відео, я думаю, що зв'язок не дуже. Якщо вимкнути відео, вас, мабуть, буде краще чути.

Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Так чути мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, чути.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дуже дякую, пане голово.

По-перше, я хочу подякувати Ігорю Павловичу за те, що дуже конструктивно справді попрацювали над цим законом. І це вперше в історії нашої каденції, коли... *(Не чути)* ... і чесно кажучи, навіть обеззброїли мене і немає особливо що критикувати, це приємно.

Але з іншого боку, що стосується обов'язковості, наскільки я розумію, то природа цього законопроекту особлива якраз в тому, щоб обов'язково нотаріус, при відповідно вчиненні певних дій пересвідчився під час відповідно своєї роботи щодо ідентифікації особи. Бо якщо це не мета законопроекту, то для чого, в біса, законопроект. Бо при бажанні можна, якщо не користуючись цим можливим доступом, вчиняти дії і без цього.

Я зрозумів із самого початку, що заради цього Ігор Павлович і вносив цей законопроект. Якщо я помиляюсь, якщо це стане на заваді, то я не наполягаю на тому, щоб так само обов'язковість була. Але якщо ми хочемо, щоб зумисно нотаріуси не зловживали цими речами, то обов'язковість така тільки допоможе. Це перше.

По-друге, з інших речей, які були запропоновані. Шановні колеги, я би просив не перевантажувати цей законопроект внесенням змін, скажімо, до тих речей, які не були предметом в першому читанні. Бо там, ви знаєте, можна при бажанні пошукати порушення 116-ї. Давайте ми зараз цього не будемо робити, а зупинимось на такій редакції, яка врахована, для того, щоб можна було її підтримувати в сесійній залі, щоб будь-які внесення до законопроекту на цьому етапі не зашкодили його проходженню в другому читанні.

Якщо ж є бажання розширити доступ до демографічного реєстру не тільки нотаріусів, а й інших правничих професій, давайте окремим законом внесемо такі зміни. Я готовий приєднатися на етапі внесення, на етапі проходження в парламент.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ігор Павлович, вам слово знову. Я потім надам слово іншим.

ФРІС І.П. Дякую, Руслан Петрович, за схвальну оцінку. Єдине, що будучи довгий час нотаріусом, ми встановлюємо особу при будь-якому зверненні до нотаріуса. І далі ексцес виконавця - далі говорю про себе як про нотаріуса. Встановлюють особу при будь-якому зверненні громадян, навіть якщо громадянин звертається за посвідченням відповідної фотокопії документа. І робити звернення відповідно до державного реєстру з метою встановлення перевірки документів при засвідченні копії, мені здається, зайве навантаження на нотаріусів і не потребує додаткового, скажімо, опису в реєстрі.

Тому якщо буде бачення... От у нас є президент Нотаріальної палати Володимир Миколайович Марченко. Я би хотів, може, його думку почути з цього питання. Якщо ми приберемо слово "обов'язково" і все ж таки передбачимо можливість здійснення відомостей, а не самих документів, як сказав Сергій Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я перепрошую, я технічно хотів. Пане Андрію, перепрошую. Дивіться, є моя правка, моя правка, вона звучить таким чином.

"Нотаріус під час вчинення нотаріальних дій з метою, визначеною порядком вчинення нотаріальних дій та виконання правил нотаріального діловодства, обов'язково використовує відомості..."

Тобто у мене є відсилання на випадки і яка мета має бути. Тобто, якщо це прямо буде передбачено відповідними правилами порядку вчинення нотаріальних дій, яке є обов'язковим документом, прямо визначеним Законом "Про нотаріат", тоді нотаріус в тих випадках і використовує ці дані, тоді він і звертається до цього реєстру, розумієте. Це буде дуже правильно, оскільки всі ці дії, вони є впорядковані саме цим порядком.

Більше того, відповідна норма, до якої пропонуються зміни, вона є в законопроекті. Ми не виходимо за межі, які ми обговорюємо зараз до другого читання. В першому читанні ця норма голосувалася в іншій редакції.

Тому, я думаю, юридично це можливо, цю правку врахувати, якщо буде підтримка саме з таким формулюванням. Я ще раз підкреслюю, ми просто посилаємося на правила, і в цих правилах вже передбачено, коли до демографічного реєстру звертається нотаріус при тій чи іншій нотаріальній дії. Саме в правилах, в цьому порядку вчинення нотаріальних дій та виконання... *(Не чути)* має бути чітко виписано, на мою думку.

Якщо буде необхідно додати, то це в межах дій Мін'юсту, будь ласка, вони можуть свій порядок додати в будь-який час, що буде необхідним здійснити дії. Але робити загальну норму обов'язковості, на мою думку, – це обмежувати і не конкретизувати дії нотаріуса взагалі.

Ще раз кажу, прийде іноземець і нотаріус зобов'язаний зайти в демографічний реєстр. Що він там буде дивитися? Що, він буде шукати іноземця у демографічному реєстрі? Ні. Але він має зазначити, що він туди зайшов – абсурдність.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я почув. Просто хочу звернути увагу, що зараз це чинна редакція Закону "Про нотаріат" 46 прим1. "Нотаріус під час вчинення нотаріальних дій обов'язково використовує відомості єдиних та державних реєстрів

шляхом безпосереднього доступу до них, і нотаріус під час вчинення нотаріальних дій обов'язково використовує відомості Єдиного державного демографічного реєстру", – і так далі.

Просто наразі іде дискусія, яку, мабуть, було б більш змістовно на засіданні підкомітету. Тому що ми зараз обговорюємо важливі питання, але вони, скажемо так, в такий спосіб, що досить непросто за ними слідкувати, тому що, шановні колеги народні депутати, ви навіть не називаєте номери поправок.

І, Ігор Павлович, у зв'язку з тим, що ви відповідальні за цей законопроект, просто тоді нотуйте оті пропозиції, і потім я буду від вас чекати якихось там зведених...

ФРІС І.П. Це 19 поправка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я почув.

Ігор Павлович, шановні колеги, які будуть мати пропозиції, я зараз надам слово, називайте номери правок.

ФРІС І.П. Андрій Євгенович, підкомітетом було враховано редакційну правку Сергія Олексійовича Демченка, 19 номер правки. І враховуючи це, там частина була врахована, ми можемо врахувати в тому варіанті, який Сергій Олексійович пропонує, так само частково виклавши правку колонку в тій редакції щодо безпосереднього вчинення нотаріальних дій з метою, визначеною порядком вчинення нотаріальних дій, та виконання правил нотаріального діловодства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я почув. Я тоді, якщо буде на те воля народних депутатів, тоді ви просто зачитуєте остаточну редакцію цієї правки, якщо ми

узгодимо, для того, щоб потім секретаріат міг її внести в остаточний текст закону.

Зараз, я бачу багато рук.

Ще раз, Руслан Петрович, тому що ваша була поправка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я дуже коротко. Ігор Павлович, наскільки я розумію, ще раз, мета законопроекту було привести у відповідність його в першу чергу до Закону "Про нотаріат". І якщо ми самі зараз відмовляємося від тієї редакції, яка є в основному базовому законі, я тоді не розумію, для чого ми тоді ці зміни так глобально вносили.

Давайте, я би дуже вас просив, на цьому етапі, просто врахуємо ці всі правки, привівши його в точну відповідність до основного базового закону. Якщо надалі ми вбачатимемо за доцільне змінювати і базовий закон, то тоді Сергій хай вносить відповідні правки і ми будемо їх підтримувати, якщо ви кажете, що спільнота підтримує. Просто спільнота, коли базовий закон діє, вона там не бачить жодних проблем. А коли ми приводимо це у відповідність до базового – проблема побачена. Я не можу зрозуміти логіку, вибачте.

СОБОЛЄВ С.В. Я можу пояснити логіку, Руслане.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію, я перепрошую, давайте, у нас дуже багато є тих, хто хоче виступити. У мене питання, в першу чергу, до Дениса Маслова. Ви з цього самого питання, чи з іншого?

МАСЛОВ Д.В. Із цього самого питання в тому числі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тоді зосередимося поки що на цьому питанні, якщо ви маєте виступ, після цього я надам слово першому заступнику міністра юстиції, керівнику Нотаріальної палати і так далі.

МАСЛОВ Д.В. Андрій Євгенович, скажіть, будь ласка, уточнити хочу, ми зараз обговорюємо питання підключення суддів до демографічного реєстру?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми зараз тільки по питанню обов'язковості для нотаріусів звернення до демографічного реєстру...

МАСЛОВ Д.В. Я в будь-якому випадку хочу висловитись щодо питання підключення суддів, оскільки, запропоновано...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте це зробимо потім...

МАСЛОВ Д.В. Зараз, зачекайте. А у мене буде питання, що стосується нотаріусів все ж таки. Скажіть, будь ласка, скільки коштує підключення одного робочого місця? І скільки буде коштувати обслуговування одного робочого місця нотаріуса на рік?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Денисе, до кого питання?

МАСЛОВ Д.В. До того, хто презентує законопроект, якщо є така інформація.

БЕРНАДСЬКА І.В. Такої інформації немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, я бачу. Інна Бернадська, будь ласка, представтесь, тому що тут... Давайте таким чином, щоб тут не було як базар, я буду надавати слово по черзі, так, як я це робив до того. Добре?

Пане Денисе, запитання до Ігоря Павловича, так?

Ігор Павлович, можете відповісти

ФРІС І.П. Андрій Євгенович, я абсолютно не в курсі стосовно вартості підключення до відповідного реєстру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Денисе, у мене є пропозиція. Давайте так, ми зараз обговорюємо обов'язково чи необов'язково. Це дещо інше питання – вартість...

МАСЛОВ Д.В. Андрій Євгенович, це не дещо інше питання, це питання, щоб всі розуміли. От я просто відкрию, я знаю, тому що я працюю предметно щодо питання підключення суддів. От я відкрив просто сайт ProZorro подивитись, підключення просто одної одиниці, наприклад, для СБУ, там дешевше їм, звичайно, 74 тисячі. А вартість обслуговування одного робочого місця на рік – 32 тисячі. Так просто, щоб розуміли. Я теж саме скажу і по суддям.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую, пане Денисе. Ми потім повернемося до суддів.

МАСЛОВ Д.В. Це щодо питання обов'язкового використання реєстру. Тобто нотаріусам треба буде підключитись, я вірно розумію?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Питання не в тому, вони будуть його використовувати в будь-якому випадку. Пропозиція є, я так зрозумів, зараз...
(Не чути)

МАСЛОВ Д.В. Зачекайте. Тут було "по кожній дії".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щоб вони це робили, да, по кожній дії або не по кожній дії. Ну, я так розумію, саме пропозиція, яка зараз обговорюється.

МАСЛОВ Д.В. Давайте тоді... Я ще раз хочу уточнити. При кожній дії, згідно цього законопроекту, мають вони використовувати Єдиний державний демографічний реєстр? І чи потрібно їм в цьому випадку буде обов'язково, нотаріусам, підключитись до нього?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Павлович, будь ласка.

ФРІС І.П. Денис, я спробую пояснити. Вказана норма в Законі "Про нотаріат" є дуже-дуже давно. Наша ідея і бачення було про те, щоб нотаріуси могли використовувати вказану норму і здійснювати, у визначених законом випадках, перевірку відомостей (даних) з Єдиного демографічного реєстру. В якій спосіб це буде здійснюватися, чи яким чином буде підключення здійснено для нотаріусів, яка буде вартість і які будуть умови, скажем так, виконання нотаріусом своїх обов'язків, визначених Законом "Про нотаріат", і не включення в коло суб'єктів, а надання їм права отримання цієї інформації, відповідно до Закону про Єдиний демографічний реєстр, саме і було предметом розгляду вказаного законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігор Павлович.

Денис.

МАСЛОВ Д.В. Да, я все ж таки уточню.

Тобто за цим законопроектом нотаріусам не потрібно буде підключатись в обов'язковому порядку до демографічного реєстру, вони

зможуть отримувати, як і раніше отримували, там в паперовій чи в якій формі. Так?

ФРІС І.П. Цим законопроектом ми надаємо право нотаріусам отримувати вказану інформацію. В якій спосіб це право буде реалізовано – не є предметом розгляду цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Зрозуміло.

Давайте все ж таки зосередимось на цьому питанні, щоб ми його вирішили і пішли далі.

Першим підіймав руку Володимир Марченко, голова Нотаріальної палати. Будь ласка, вам слово, але тільки з цього питання, щоб ми не обговорювали все.

МАРЧЕНКО В.М. Доброго дня! Вдячний народним депутатам за те, що вони з порозумінням ставляться до цієї проблеми.

Основна мотивація була в тому, що у нас, згідно статті 46.1, була передбачена можливість використовувати демографічний реєстр. Але нам постійно відмовляли, тому що ми не є суб'єктами згідно закону. Тому те, до чого дійшли у формулюванні статті 11, воно прийнятно. Але також бажано було б, якби врахували пропозицію Сергія Демченка, де йде мова, що суб'єктами з доступом, згідно з цим законом, є судді, нотаріуси та інші особи, окрім уповноважених суб'єктів, яким законом надано право використовувати дані реєстру. Це правка 244.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Володимире, ми зараз це не обговорюємо, це інше питання. Ми обговоримо, я так розумію, що тут також не буде великої дискусії.

_____ . Це 6 правка.

МАРЧЕНКО В.М. 6 правка, так.

Я так розумію, що це до повноваження, щоб Ігор Фріс це подивився і врахував технічно. Буде позитивно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

ФРІС І.П. Володимир Миколайович, я прошу вас висловити позицію щодо врахування частково, можливо, визначення прав комітету, виключення стосовно обов'язкового використання, як врахувати редакційну правку Сергія Демченка в частині необхідності застосування і отримання відомості з державного реєстру, скажемо так, під час вчинення нотаріальних дій з метою, визначеною порядком вчинення нотаріальних дій та виконання правил нотаріального діловодства.

МАРЧЕНКО В.М. Логіка в пропозиціях Сергія Демченка є, тому що дійсно, якщо це будуть іноземці чи, наприклад, копії, то немає доцільності цього робити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже за вашу позицію. Позиція Міністерства юстиції, я бачу, піднімав перший заступник міністра Євгеній Горовець. Дякую. Будь ласка.

ГОРОВЕЦЬ Є.М. Доброго дня, шановні члени комітету. Дякую за можливість робити коротку ремарку.

З одного боку, якщо брати з точки зору кращого нормопроєктувального підходу, слова "обов'язково" і інші такі тематичні слова, які просто підкреслюють, акцентують увагу, вони є зайвими. Тому що можна подумати,

що за їх відсутності дієслова, які вказують на обов'язковість, не мають такого сенсу і відповідного результату.

Якщо звучить в імперативному, наказовому способі "використовує" тощо, очевидно, що цей обов'язок мусить бути виконаний, як такий. В цьому сенсі я би підтримав, що слово "обов'язково" є зайвим, його можна видалити.

Але у нас включається історичний спосіб тлумачення, який на практиці працює, коли нотаріус побачить, що було слово "обов'язково" і тут виключили, то, напевно, в цьому законодавець побачив якусь високу мету. І те, що раніше було обов'язково тепер таким не є. Це, очевидно, не правильний посил, тому що логіка норми, яка існує зараз в тому, що справді, завжди коли нотаріальна дія передбачає використання тих чи інших відомостей, які мусять бути в реєстрі, нотаріус має туди зайти і переконати, що вони там є і вони там мають відповідний зміст.

Зауважу, що, якщо ми хочемо нібито усунути проблему з кейсом з іноземцем, то вона і зараз під даним кутом зору працює не тільки з кейсом з іноземцем, тому що зараз обов'язкове використання відомостей єдиних та державних реєстрів всіх, а їх більше 20 тільки по лінії Мін'юсту. І, звісно, що коли хтось робить копію, нотаріальну дію, то він взагалі не перевіряє жодні реєстри. Або якщо вчиняється по нерухомості, де не залучена юрособа, то, очевидно, нотаріуси також не перевіряють, наприклад, єдині державні реєстри юросіб інші. Тобто насправді, на практиці проблеми немає, і ця норма через тлумачення тлумачиться правильно, що обов'язково використовувати, і в цьому є сенс. Тобто коли матеріальна дія в своїй логіці передбачає, що ти йди і подивись, чи в реєстрах все о'кей.

Є гарне правилоб не ремонтуй те, що добре працює. Тому в цьому сенсі, напевно, або залишати як є, або концептуально, якщо ми хочемо цю думку передати, яку я сказав, яка працює і так, тоді треба зовсім інше формулювання викладати.

І ще по дійсності документа перевірки – це зараз обговорювати чи пізніше? У мене два слова. Тут також гра слів, можливо, не варто лізти. Тому що, як зауважив пан Сергій, звертав увагу, що перевіряє дійсність з точки зору підробки – справді, нотаріус не може перевірити. Тут він говорив в площині можливих махінацій, шахрайств, коли документ просто спотворили, його не існує, а хтось його видає за дійсне. Але у нас ще є питання юридичної дійсності, коли є певний паспортний документ зі строком дії, і сплив строку також зумовлює його недійсність в цьому сенсі. І ця дійсність, вона перевіряється, очевидно, за реєстром, тому, якщо ми хочемо підкреслити тільки відомості, щоб ми не викинули з "водою" і оцей аспект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я почув позицію.

Пані Інна Бернацька, я перепрошую, представтесь, будь ласка.

БЕРНАЦЬКА І.М. Добрий день, наразі, я віце-президент Нотаріальної палати, займаюся аналітично-методичною комісією і власне...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді, пані Інна, ваша позиція якимсь чином відрізняється від позиції Володимира Марченка чи ні з цього питання?

БЕРНАЦЬКА І.М. Я уточню. Ми отримали фінальну версію і там зазначено, що при вчиненні нотаріальних дій нотаріуси перевіряють дійсність документів за Єдиним державним демографічним реєстром, якщо вони були оформлені із застосуванням вказаного реєстру (крапка).

Ми підтримуємо от таку редакцію – без втручання. Вважаю, що іноземців ми відсіюємо, тому що тут вказано "якщо ці документи були оформлені із застосуванням вказаного реєстру".

Що стосується обов'язкового питання щодо обов'язкової перевірки. Суть доступу нотаріусів власне до демографічного реєстру зводиться до того, щоби ті ID-картки, які приймають нотаріуси. І на яких досить часто, через голограми, навіть по обличчю важко впізнати фізичну особу, тому що обличчя переливається, а коли ми фактично відкриваємо і через зчитувач і так далі, ми маємо гарний документ, щоб унеможливити прийняття підробленого документа.

Для чого нам потрібно встановлювати особу? Так, є ніби прості нотаріальні дії, копії...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Інно, я перепрошую, ми зараз, по почули позицію голови нотаріальної. У нас дуже багато питань порядку денного, я розумію. Якщо ви згодні з позицією голови Нотаріальної палати, то тоді я пропоную зараз це питання завершити...

БЕРНАЦЬКА І.М. Згодна, тільки не посилатися на правила діловодства і порядок – це відомчі документи, які..., не можна в законі посилатися на це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми зараз обговорюємо правку 19. Ми знову там намагаємося щось... *(Шум у залі)*

_____. ...пані Інна, в Законі діючому "Про нотаріат" є посилання на ці правила. Ви кажете, що не можна посилатися. Ну, що ви кажете взагалі?

ГОЛОВУЮЧА. Пане Сергію, стоп, стоп зараз. Давайте ми зупинимось на правці номер 19 щодо обов'язковості, вона...

Ігор Павлович, я зараз надам слово, просто в мене пропозиція. Вона в нас в таблиці врахована редакційно, можемо просто під стенограму

зазначити, що врахувати редакційно – залишаємо в таблиці, як є, і прибираємо слово "обов'язково".

Якщо це всіх задовольняє, ми просто тоді 19-у зараз або консенсусом, або проголосуємо, так, і перейдемо до інших питань, які були предметом обговорення сьогодні.

Ігор Павлович, яка ваша думка?

ФРІС І.П. Андрій Євгенович, я абсолютно підтримую позицію нашого колеги Євгена Горобця з цього питання, що ми можемо "виплеснути дитину" замість того, щоб все ж таки сформувавши закон.

Але питання щодо обов'язковості у нас так само підлягає редагуванню. Тому я би підтримав позицію щодо "обов'язково" слово прибрати, а решта все залишити так, як воно передбачено в правій колонці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тоді, якщо хтось проти цієї пропозиції, вже почув, що підтримка є з боку народних депутатів.

Хто проти того, щоб прибрати слово "обов'язково" з правки номер 19? Наразі не бачу я піднятих рук.

Тому просто під стенограму ми враховуємо тоді частково цю поправку.

Ігор Павлович, так?

ФРІС І.П. Враховано редакційно, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вона врахована, да, редакційно. Це іншими словами те саме. Давайте врахуємо частково, да.

ФРІС І.П. Значить, частково, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А прибираємо слово "обов'язково" з тексту 19 поправки. Далі потім ви з секретаріатом доопрацюєте праву колонку щодо саме цієї поправки.

Далі переходимо. Було інше питання.

Денис Маслов, да, будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Ще раз хочу уточнити, колеги. От там, де в нас говориться, що частину третю, це там, де 9 правка. От тільки що пані Бернацька цитувала норму, що при вчиненні нотаріальних дій нотаріуси перевіряють дійсність документів за Єдиним державним демографічним реєстром, якщо вони були оформленні із застосуванням засобів вказаного реєстру. Ми це залишили в тексті законопроекту.

Поясніть мені, яким чином здійснюється ця перевірка? Бо я не розумію, якщо необов'язкове використання цього дем.реєстру електронного нотаріусами, як іншим чином вони перевіряють це?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Денисе, ви зазначили 9 поправку. Вона просто зводиться до назви фактично. Про яку поправку йде мова? Ну давайте для того, щоб ми працювали все ж таки структуровано.

МАСЛОВ Д.В. Давайте. Остання колонка: законопроект запропонований головним комітетом в остаточному...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це 13 поправка. Добре, ми зрозуміли, 13 поправка.

МАСЛОВ Д.В. Будь ласка, можете пояснити, яким чином виконується фізично ця норма? Я її зацитую. Давайте ще раз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми маємо працювати з конкретним текстом.

ФРІС І.П. Денисе, я поспробую вам пояснити, що ми не можемо зараз вам сказати, яким чином буде діяти вказана норма, враховуючи те, що на сьогоднішній день нотаріуси не мали доступу до цього реєстру. І швидше всього буде йти інший підзаконний нормативно-правовий акт, який надасть нотаріусам доступ в інший спосіб ніж той, що існує зараз. Його просто немає.

МАСЛОВ Д.В. Ігор Павлович, от я коли питав: чи буде обов'язковим використання електронного демографічного реєстру? Ви сказали: ні, не буде. А ця норма у нас залишається в реєстрі. Відповідним чином, я і питаю. Як по вашому вони будуть це перевіряти? Якщо вони мають бути...

ФРІС І.П. Входити в реєстри тай перевіряти.

МАСЛОВ Д.В. Якщо вони мають бути підключені до реєстру, то я вам говорю, що вартість підключення (відкрийте ProZorro) одного робочого місця з цього порядку 100 тисяч гривень і 30 тисяч гривень на рік його обслуговування, більше.

Готові нотаріуси це сплачувати? У мене питання до голови Нотаріальної палати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Це поправка номер 8, яка запропонована Ігорем Павловичем як комітетська. Правильно, Ігор Павлович?

ФРІС І.П. 13-а. Це 13 правка. Андрій Євгенович, це Князевича правка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Встановлення особи здійснюється за...

ФРІС І.П. Самий низ, другий абзац.

ГОЛОВУЮЧИЙ. При вчинені нотаріальних дій нотаріуси перевіряють дійсність документів за Єдиним державним демографічним реєстром, якщо вони були оформлені із застосуванням засобів вказаного реєстру. Мова іде зараз саме про цей абзац, правильно я розумію?

МАСЛОВ Д.В. Так, саме про цей абзац. І я питаю, чи буде обов'язковим застосування, сказали – ні. Я тепер хочу дізнатись як фізично це буде? Давайте спитаємо у голови нотаріальної палати.

БЕРНАЦЬКА І.М. Можна я прокоментую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка, пані Інно.

БЕРНАЦЬКА І.М. Я займалась питаннями Держгеокадастру, коли нас зобов'язували підключатися до Держгеокадастру за гроші. І коли нотаріус виконує функції держави і для нього встановлюються обов'язки, він має бути підключений до відповідного електронного реєстру безкоштовно. Не питання – ліцензійні якісь програми чи комп'ютери нормальні, чи ще щось. Але це питання потребує окремого правового регулювання. Мені не відомо було про такі суми. І якщо це є виконання обов'язків держави, нотаріусів мають підключити. Тому що те, що відбувається в законі, оця декларація, яку нам показують адвокати, в тому числі в судах, коли показують, що прийняті підроблені паспорти, тут теж треба ставити крапку.

СОБОЛЄВ С.В. Підроблені все-таки, а не недійсні, правильно?

МАСЛОВ Д.В. Сергій, зачекай. Дозвольте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги... Пане Денисе, давайте по черзі, будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Дякую.

Саме про це я і питав. А чи не варто перед тим як встановлювати фактично обов'язок... Ви встановлюєте обов'язок цієї норми – застосування демографічного реєстру нотаріусом. Чи не варто...

ФРІС І.П. Денисе, так ця норма існує давним-давно. Вона давним-давно записана в статті 46.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Ігорю, давайте ми по одному будемо, да, давайте.

Денисе, продовжуйте, будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Якщо ми встановлюємо обов'язок, то або одразу тоді прописувати про безкоштовний доступ і держава якимось чином це має виконати, або тоді принаймні дізнатись, а на яких умовах цей доступ буде здійснюватись. Я це знаю, тому що працював з доступом і працюю зараз в доступі до демографічного реєстру.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.

Євгеній Горовець, будь ласка, з цього питання.

ГОРОВЕЦЬ Є.М. Дякую.

Я хочу підтримати пана Дениса Маслова. Проблема справді є, або вона точно може бути. Справа в тому, що по геокадастру і підключення до ДЗК ми

це бачимо. Той хто з нотаріусів не підключився до ДЗК, той просто не здійснює правочини із відповідною землею с/г призначення.

Але це тільки частина нотдій. Тут норма звучить імперативно і стосується всіх нотдій. І справді ми можемо зараз наразити спільноту, на те, що вони з набранням чинності цим законом, якщо не будуть врегульовані перехідні питання умови, просто не зможуть вчиняти нотдії.

А проблема є, тому що у мене відбулася зустріч напередодні з керівництвом Державної міграційної служби, які заперечують проти цього законопроекту. У них міркування якраз в тому сенсі, що їхня технологія надання доступу передбачає дуже серйозні інфраструктурні витрати. У них там спеціальна шафа, суми, які називав Денис Маслов, вони десь відповідають тому, що вони мені озвучували.

Тобто...

ВЛАСЕНКО С.В. Можна уточнити, за рахунок чого ця сума сформована? Чому 100 тисяч на підключення?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Сергію, давайте...

ГОРОВЕЦЬ Є.М. Я поясню. В тій інформації, що мені передавали, у мене також багато питань, але пояснення фактично просте, дуже високі стандарти захисту, які передбачають використання цього обладнання. Ми можемо не погоджуватись з вами, але тоді треба мати якісь важелі для того, щоб переконати Міграційну службу, щоб вони застосовували дешевші технології, які забезпечують аналогічний рівень захисту.

Чи у нас є для цього інструменти? Навряд. І закон цього також як один з інструментів не передбачає. Тому можна приймати все як є, але варто, очевидно, в "Перехідних" зробити ремарку, що до підключення відповідних

нотаріусів застосовується якийсь або гібридний варіант, коли ті, хто підключився, використовують чи там ні, то діють за старим принципом.

Або передбачити знову ж таки в тексті законопроекту, можливо, підзаконний акт, який буде регулювати аспекти підключення. Тому що міграційники хотіли знову ж таки з залученням Мін'юсту в цю всю історію, з тим, щоб Мін'юст забезпечував периметр підключення нотаріусів.

Стратегічно ми на це десь вийдемо, коли запрацює електронна система нотаріату, бо її логіка така, щоб був єдиний вхід в систему, а система забезпечує підключення і взаємодію з усіма абсолютно інформаційними ресурсами держави. Але це в майбутньому.

Тому зараз пан Денис Маслов дуже слушно піднімає питання. Їх варто обговорити зараз і вирішити, щоб ми потім не думали, як вирішити проблему, коли все зупиниться.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

МАСЛОВ Д.В. Дякую, пане Євген.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Павлович Фріс.

ФРІС І.П. "Прикінцевими положеннями" нашого законопроекту зазначено, що цей закон набирає чинності з дня наступного за днем його опублікування.

Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим законом забезпечити прийняття нормативно-правових актів і так далі. Привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим законом, забезпечити приведення міністерством й іншими центральними

органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність з цим законом.

Протягом 6 місяців з дня набрання чинності цим законом розробити регламент з технічних умов доступу нотаріусів до Єдиного державного демографічного реєстру. Забезпечити безоплатне підключення нотаріусів до Єдиного державного демографічного реєстру, в тому числі і шляхом надання їм можливості безперервного використання відповідних відомостей у власних інформаційних системах. Забезпечити організаційно формування нотаріусами витягів в електронній формі з Єдиного державного демографічного реєстру.

У IV кварталі 2022 року проінформувати Верховну Раду і так далі і тому подібне.

Колеги, ми передбачили це все в "Прикінцевих положеннях" до даного законопроекту.

_____. В мене питання тоді, скажіть, будь ласка, якщо цей законопроект буде впливати на параметри бюджету, яким чином він вплине на параметри бюджету? Скільки тисяч нотаріусів, скільки ми маємо підключити нотаріусів, виконуючи цей законопроект?

ФРІС І.П, На сьогоднішній день близько 7 тисяч нотаріусів здійснюють діяльність в Україні.

МАСЛОВ Д.В. Останнє ProZorro, взяв просто от відкрив, подивився, 74 тисячі для СБУ підключення одного робочого місця, і кожен рік обслуговування.

_____ . СБУ, як суб'єкт чи як користувач? Можливо, якщо ми підемо як користувачі і там буде обмежений такий трафік і витрати?

_____ . Так для цього необхідно їх визначити статус, те, що пропонувалося, те що вам не подобається. В термінології визначити, що є окремо ті хто уповноважені особи, а є користувачі, і посилання на правила, які є в статті 2 Закону "Про нотаріат".

МАСЛОВ Д.В. Більше того, є різний доступ: є за формулою "запит – відповідь", а є доступ повний, той, який передбачається тут і зараз, і це абсолютно різні речі. Тому тоді ми маємо передбачити це в бюджеті, все. Ну і відповідно бюджетні розрахунки, як це вплине на показники бюджету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Євгеній Горовець.

ГОРОВЕЦЬ Є.М. У мене коротка ремарка. Пане Ігор, дивіться, у вашій концепції, добре, передбачили безоплатно, але ж у вас закон набув чинності, а потім ви самі даєте Кабміну 6 місяців, щоб він це все робив. Кабмін буде до шести місяців казати, ви нас не підганяйте, у нас є шість місяців, дала Верховна Рада, а норма вже працює, вже все стоїть, розумієте. І знову ж таки написати безоплатно...

Наведу аналогію, у нас написано, знову ж таки було навіть написано, безоплатно БТІ надають інформацію. Це вся безоплатність з боями завжди досягалася, а на практиці працювало платно або працювало дуже криво. Так само і тут від слова "безоплатно", що не факт, що міграційники це забезпечать безоплатно, у них буде купа аргументів, починаючи з елементарного "не закладено кошти в бюджет".

Так що тут потрібно або це прив'язати, і набрання чинності, очевидно, має йти вже наступним, а не перед набранням, перед реалізацією всіх технічних аспектів підключення нотаріуса.

МАСЛОВ Д.В. Колеги, в мене пропозиція. Дозвольте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Денис Маслов, потім Володимир Марченко.

МАСЛОВ Д.В. В мене дуже коротка пропозиція, оскільки цей законопроект стосується фактично і Державної міграційної служби, то такі законопроекти, на мою думку, мають пропрацьовуватися Державною міграційною службою. У нас є сенс, можливо, покликати їх представника і почути їх відповідь. Я ще раз говорю, я з вересня з ними працюю по питанню підключення суддів. Ми там придумали алгоритм і він реалізовується, і судді будуть в грудні підключені за іншою системою. Але щоб не прийняти норму і не вдарити в стовп, можливо, краще запросити їх і почути їх думку. Чому? Тому що у них дійсно інші алгоритми захисту. І половина, знаєте, справи – зобов'язати Кабмін щось вирішити, а Державній міграційній службі доведеться переписувати всю свою систему завдяки цьому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денис.

Володимир Марченко, будь ласка. Пане Володимире, ми вас не чуємо, включіть мікрофон, будь ласка.

МАРЧЕНКО В. Вибачаюся, виключив.

Передусім наше завдання якраз і стоїть на те, щоб захистити громадянина і бізнес при вчиненні нотаріальних дій від підробок. Тому є доцільним дійсно прибрати обов'язковість, залишити те, що у нас

передбачено безкоштовність, набрання чинності прив'язати до підготовки Кабінетом Міністрів усіх необхідних документів. І виходити з того, що ми якраз і проговорювали з комітетом, що нотаріуси – це є користувачі. Нам не потрібен доступ той, який є у СБУ, а запит-відповідь. І це доволі технічне вирішене питання вирішаємо, щоб можливо було забезпечити цю безкоштовність і той доступ, який мають сьогодні нотаріуси. Тим більше, що у нас є аналогічний приклад.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Денис Маслов.

МАСЛОВ Д.В. Ні, шановний голова Нотаріальної палати, це не таке досить просте питання, я вам можу сказати, тому що знаю, це пропрацьовував.

Тому що запити-відповіді – ще має бути структура, всередині, через яку надаються запити-відповіді, яка вибірково має перевіряти ці запити на предмет їх правильності направлення і підставності. Це будуть такі вимоги Державної міграційної служби. Це не просто так в інтернеті послати запити і тут же тобі відповідь прийде. На сьогоднішній день стандарти роботи, там протоколи роботи Державної міграційної служби так не дозволяють. Це, ну, не так все просто реалізується.

Тому я наполягаю для того, щоб ми не прийняли, щоб потім нам прийдеться виправляти, все ж таки запросити Державну міграційну службу і почути їх позицію з цього приводу.

Дякую.

МАРЧЕНКО В. Технічно це можливо зробити. І якщо ми передбачаємо на Кабмін шість місяців і набрання чинності 6 місяців, я думаю, що це

питання вирішиться, тому що це передусім безпека права власності для громадян і бізнесу.

МАСЛОВ Д.В. Дивіться, ви говорите – я думаю, вирішиться. А я вам говорю, що воно так просто не вирішиться, тому що я спілкувався неоднократно з Державною міграційною службою. Тому що їм це доведеться реалізовувати. Однозначно доцільно почути їх точку зору з цього приводу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.

Ігор Павлович Фріс.

ФРІС І.П. Андрій Євгенович, можу погодитися з "Прикінцевими положеннями", що з тою метою, щоби ми врегулювали питання спочатку, щоб Кабінет Міністрів України здійснив відповідні необхідні дії, то необхідно дійсно поміняти момент набрання чинності цим законом. А Кабінету Міністрів, до моменту набрання чинності цим законом, визначити всі дії, які передбачені з метою підключення нотаріусів до відповідного державного реєстру і забезпечення для відповідного підключення. Тому "Прикінцеві положення" так само необхідно викласти у редакції комітету. Можливо, нам необхідно дійсно перенести розгляд цього проекту на наступне засідання, підготувавши більш детально ці всі положення, про які ми зараз обговорили з нашими колегами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Ігорю, дякую за цю пропозицію. Це саме була пропозиція і від мене.

Дякую, пане Денисе, за те, що ви підняли дійсно питання, які потребують більш ретельної підготовки.

Тому, пане Ігорю, Ігор Павлович, я буду просити вас поспілкуватися разом з колегами з представниками Державної міграційної служби задля

того, щоб підготувати це питання. Будемо намагатися його розглянути наступного вівторка після того, як розглянемо питання конкурсу до Вищої ради правосуддя. Добре?

ФРІС І.П. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приймаємо таке рішення? Перенесемо і попрацюємо ще. Добре. Дякую всім за цю дуже плідну дискусію.

І були ще пропозиції від Сергія Демченка інші, які стосуються інших поправок, наскільки я почув.

Шановні колеги, я думаю, що підкомітет під керівництвом Ігоря Павловича ще доопрацює, і ми у вівторок перейдемо до остаточного розгляду цього питання, щоб його розглянути на наступному пленарному тижні.

Переходимо до наступного питання порядку денного – перше читання, закон 5410. Це зміни до Кодексу адміністративного судочинства, законопроект поданий Президентом України.

У нас доповідає представник Служби безпеки від авторів. Правильно я розумію?

Хто у нас сьогодні від Служби безпеки?

КАРПЕНКО О.І. Доброго дня!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Карпенко. Правильно? Представтеся, будь ласка, включно з посадою для стенограми.

КАРПЕНКО О.І. Олександр Карпенко, ...управління Служби безпеки України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, будь ласка, ми його розглядали, я пам'ятаю, коли включали до порядку денного.

ВЛАСЕНКО С.В. Вибачте, але у пана Олександра іде ехо, його дуже погано чути, я, чесно кажучи, навіть не почув, яке він управління представляє, при всій повазі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз я виключу звук у всіх, окрім того, хто доповідає.

Олександр Карпенко, ще раз для стенограми.

КАРПЕНКО О.І. Управління правового забезпечення Служби безпеки України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, а яка посада у вас?

КАРПЕНКО О.І. Начальник служби.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олександр, будь ласка, вам тоді до 5 хвилин, щоб доповісти законопроект.

КАРПЕНКО О.І. Дякую.

Шановний головуєчий, шановні народні депутати України! Вітчизняне законодавство у сфері забезпечення національної безпеки потребує вдосконалення в частині врегулювання питань заборони в'їзду в Україну іноземцям та особам без громадянства.

На сьогодні Державна міграційна служба, Служба безпеки, Державна прикордонна служба, Нацполіція об'єктивно мають серйозні ускладнення в реалізації наданих повноважень у сфері забезпечення національної безпеки.

Оскільки досить часто дія прийнятих ними компетентних рішень про заборону в'їзду в Україну іноземцям та особам без громадянства зупиняється у зв'язку з вжиттям заходів забезпечення позовів, тобто в судовому порядку.

У такому разі іноземець чи особа без громадянства, в'їзд яким в Україну заборонено в інтересах забезпечення національної безпеки, вільно прибувають у нашу державу.

Більше того, у разі прийняття судом наступному за результатами розгляду відповідно позову іноземця чи особи без громадянства рішення про скасування попередньо зупиненої дії постанови, наприклад, Служби безпеки України, то фактично у разі навіть визнання судом правомірності рішення уповноваженого органу виникає ситуація, за якої повернення іноземця чи особи без громадянства в країну походження або третю країну не є гарантованим у зв'язку з відсутністю правового механізму, який би регламентував відповідну процедуру.

Таким чином зупинення дії рішень повноважних органів про заборону в'їзду іноземців та осіб без громадянства дає можливість таким особам безперешкодно в'їжджати до України, що повністю нівелює превентивні механізми попередження заборони в'їзду.

Окрім того, доцільно зазначити, що відповідно до відомчого акта, зареєстрованого в Мін'юсті, Служба безпеки таке рішення приймає це також. За інформацією, отриманою від органу безпеки іноземної держави з урахуванням міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також за поданням Міністерства закордонних справ України відповідно резолюцій Радбезу ООН, в яких передбачено застосування персональних санкцій.

Відтак зупинення на підставі ухвал адмінсудів дії прийнятих Службою безпеки відповідно законодавства рішень не лише нівелює національних механізм попередження перебування в Україні іноземців та осіб без

громадянства з позиції забезпечення національної безпеки, а й негативно впливає на виконання Україною необхідних зобов'язань.

Практичні дані та практичні аспекти, скажемо так, порушеного питання надавалися в комітет. Там і конкретні справи є, якщо є час, можу надати. Але в більш загальному, вказана ситуація є непоодинокую в правозастосовній діяльності державних органів.

Законопроект погоджено Міністерством внутрішніх справ, Державною міграційною службою, Прикордонною службою, Національною поліцією, Інститутом законодавства Верховної Ради. За результатами аналізу "Практики Європейського Суду з прав людини у питаннях заборони в'їзду іноземцям у країни Європейського Союзу" також підтриманий ініційований Службою безпеки законопроект.

Наслідком поширення вказаної практики є нівелювання превентивного механізму, що було зазначено, а також створення передумов для безперешкодного перебування в Україні, в'їзду в Україну, перепрошую, і законного перебування на її території іноземців та осіб, стосовно яких є обґрунтовані підозри причетності до іноземних спеціальних служб, іншої протиправної діяльності. І потенційно вказаний інструмент забезпечення позову, тобто вирішення питань чи інструмент забезпечення позову у вигляді припинення дій, рішень уповноважених органів про заборону в'їзду іноземцям чи особам без громадянства набуде масового характеру як нагальний спосіб ігнорування винесених в основному порядку рішень про заборону в'їзду, прийнятих в інтересах забезпечення національної безпеки за наявності відповідної підстави.

Враховуючи викладене, прохання підтримати вказаний законопроект і рекомендувати прийняти його за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олександрє.

Сергій Власенко має запитання.

ПАВЛІШ П.В. Андрій Євгенович, може, підкомітет висловиться?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, давайте тоді позиція підкомітету. Павло Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Просто у нас взагалі постійно в такому порядку було.

Шановні колеги, всіх вітаю! Хочу зазначити, що підкомітет з питань правосуддя розглянув даний законопроект, який поданий, і прийняв рішення рекомендувати комітету прийняти рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду у першому читання проект Закону про внесення змін до статті 151 Кодексу адміністративного судочинства (реєстраційний номер 5410) (від 21 квітня 2021 року) (поданий Президентом України) прийняти за основу. Визначити доповідачем від комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України народного депутата України...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліша Павла Васильович.

ПАВЛІШ П.В. Пропоную Павліша Павла Васильовича, якщо не заперечуєте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую за інформацію щодо роботи підкомітету з цього законопроекту. Сергій Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане голово. Вчергове зазначаю, що я не нове обличчя в парламенті, що я вже старша людина, але на склероз не страждаю.

Я просто хочу нагадати, що ми ж це питання обговорювали, і ключове питання полягало в тому, що нам зараз розповідають про системність, що це

величезна проблема, але коли постало питання "наведіть приклади", то нам цих прикладів, сказали, є там два чи три, чи може десять є прикладів.

Тобто заради десяти прикладів ми вносимо зміни в закон і обмежуємо людям можливість звертатися до суду? Це перше таке риторичне питання.

Я розумію, на жаль, рівень Служби безпеки України, напевно, вони вважають, що людина, яка їде сюди збирати розвідувальну інформацію і якщо по ньому є заборона, то напевно, цей розвідник піде в суд український, щоб щось доводити. Вибачте, але мені здається, що це не зовсім якесь таке здорове все.

Я ще раз підкреслюю, ми минулий раз, коли обговорювали це питання, ми тоді говорили проте, що, на жаль або на щастя, такі випадки і нам сказали, вони є непоодинокі, але вони не є системні. Скільки їх є?

От, пане Олександр, ви можете сказати, скільки зараз є таких випадків, коли у вас судом, як міра запобіжного заходу, зупинено по шпигунах? От мене цікавить особливо по шпигунах, по людях, яких ви підозрювали в шпіонажі, скільки по них зупинено судами, можете сказати?

КАРПЕНКО О.І. Шпигуном можна називати після судового рішення, напевно, вироку суду.

ВЛАСЕНКО С.В. Та це все фігня. Тих, кого ви підозрюєте в шпигунстві?

КАРПЕНКО О.І. Таких випадків десятки.

ВЛАСЕНКО С.В. Десятки – це скільки? Це 11, чи це 99, скільки це – десятки? Ви можете цифру назвати? Ви прийшли доповідати закон, ви можете статистику дати нам скільки таких є випадків, чому ми це регулюємо законом?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Сергію, тут ви згадували питання, давайте дамо можливість все ж таки відповісти.

КАРПЕНКО О.І. Шановні народні депутати України, такі випадки є і є тенденція до поширення, тобто це використовується як легальний метод, скажемо так нівелювання цього механізму заборони в'їзду. І, до речі, стосовно прав людини, є у нас позитивні рішення. Тобто ці питання.

Далі. Особа перебуває в Україні, іноземець або особа без громадянства, стосовно якої ми отримали дані від партнерської служби про те, що він вчиняв, скажемо так, і притягувався до відповідальності за вчинення злочинних діянь на території власної держави, держави походження. Ми заборонили в'їзд. Після цього особа в судовому порядку через забезпечення позову заїхала в Україну. Тобто скасовано було наше рішення. Після цього в апеляційному і касаційному порядку суд підтвердив правомірність нашого рішення. А Касаційний адміністративний суд зокрема зазначив, що суд виходить з того, що обмежений доступ на території держави для осіб, які не є громадянами цієї держави, є суверенним правом держави Україна.

ВЛАСЕНКО С.В. Просто ніхто не сперечається. Що ви несете нісенітницю?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Сергію, давайте ми не будемо перебивати.

ВЛАСЕНКО С.В. Почекайте. Він відповідав на моє питання. Він на нього відповів. Можна я завершу свій виступ?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну ви зараз перебиваєте.

ВЛАСЕНКО С.В. Я його запитав. Скільки таких випадків? Він сказав, "я не знаю", але...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми будемо з повагою просто не перебивати.

ВЛАСЕНКО С.В. А я не перебиваю нікого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олександр, ви завершили?

КАРПЕНКО О.І. Не йде мова про 1250, умовно кажучи, але є про десятки випадків. Якщо потрібна конкретна цифра кількості випадків, минулого засідання йшла мова про конкретні справи. Ці питання були надані на комітет, тобто конкретні справи номери цих справ. Міграційна служба надала. Прикордонники за рік дали, правда у них набагато більше, але дали лише за рік.

Тобто це не є, скажемо так, поодинокі випадки. І це саме головне, що чим більше тих випадків трапляється, тим більше вони тенденцію мають до поширення. Тобто перспективи і явища. Навіщо ми будемо чекати цих тисячу випадків, коли сьогодні можемо вирішити це питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олександр.

ВЛАСЕНКО С.В. Я завершу, з вашого дозволу, пане голову. Дякую.

Я більше не буду задавати питання, бо я розумію, що питання ні про що. Питаєш: яка година? Тобі відповідають – гарна погода.

Я запитав: скільки у вас є випадків? Ви прийшли доповідати. Мало того, що прислали від Служби безпеки навіть не керівника управління, а керівника служби нам прислали помічника, помічника, перепомічника. Я

вже не кажу, що заступник голови служби тут повинен доповідати це питання, а не ви. Вибачте, при всій повазі до вас і до вашої посади.

Але менше з тим, по суті. По суті історія наступна.

Перше. Ніхто не ставить під сумнів можливість і необхідність держави, тим більше тої, яка перебуває в стадії збройного конфлікту, обмежувати доступ. Ніхто про це не говорить. Це треба робити і це повинно бути ефективним інструментом Служби безпеки. Це перше.

Друге. Але при цьому Служба безпеки повинна використовувати цей механізм, відповідно до тих завдань, які є.

От ви зараз, наводячи приклад, сказали нісенітницю, ви сказали, якщо партнерська служба нам розкаже, що він вчиняв злочин там... Та він там може злочин вчиняти, якщо він не несе загрози національній безпеці України, ви не маєте права йому не дозволяти заїхати в Україну. Тому що там це може бути злочин, а в Україні це не злочин, такі історії теж бувають. Тому я ще раз кажу, ви навіть не розумієте, про що ви говорите. Бо ви коли починаєте говорити, випробовуєтеся, знаєте, по Фрейдю, і починаєте говорити, як ви це все застосовуєте. Це перше.

Але, я ще раз кажу, минулий раз вам задавали чітке питання і ви на нього тоді не змогли відповісти, і зараз не можете відповісти – скільки таких випадків є. Ніхто не говорить про те, що треба чекати до тисячі, і ніхто не говорить про те, що треба чекати, коли таких випадків будуть сотні. Але на сьогоднішній день, ви кажете, їх десятки. Десятки? Це від 11 до 99, назвіть цифру. У вас статистика повинна бути чітка, якщо ви приходите з таким законопроектом і вимагаєте, щоб в законі була заборона на застосування запобіжних заходів у вигляді зупинення ваших рішень. Ви навіть не знаєте скільки у вас таких справ є, але ви знову кажете – є тенденція.

Слухайте, коли в минулому році було 10, а в цьому році 11, то це теж тенденція до збільшення. Скажіть, яка тенденція? Скажіть, скільки було таких випадків у минулому році? Скажіть, скільки їх було в цьому році?

Якщо в минулому році їх було 10, а зараз їх 100, то напевно, треба приймати цей закон. Але, якщо в минулому році їх було 11, а зараз їх 12, то напевно, цей закон не треба приймати, не треба.

І я ще раз підкреслю, людина, яку ви підозрюєте в шпигунстві, не піде в суд, він тихенько собі перехреститься, що його не затримали, чкурне назад в свою країну і буде там сидіти або в "ДНР", "ЛНР" в свій поганючий поїде, розумієте. А оскаржують ті люди, які впевнені в своїй позиції, які впевнені в тому, що вони будуть захищатися тут і що вони тут переможуть. Якщо я впевнений, то я іду в суд, а якщо я розумію, що я десь неправий, то я тихенько собі поїду.

Тому дайте нам чітку статистику, чітку статистику: скільки випадків таких є, скільки випадків було в минулому році, бажано, скільки було в позаминулому – щоб ми побачили тенденцію. Тоді ми зможемо зрозуміти, чи воно вам потрібно.

Але якщо у вас таких випадків 10, а ви кажете: "Змініть під нас закон, бо ми хочемо приймати рішення, які ми хочемо, а ви потім по три роки судіться..." Бо я знаю, як судяться з вами, як потім виграють, люди через три роки у вас виграють справу, що ви їх незаконно не пускали на територію України. Але три роки людина ходить по судах і доводить, що він не верблюд. Бо ви написали ідіотизм, отакий набір слів, який ви тільки що нам втюхували, такий самий набір слів ви написали: "Нам стало відомо, що можливо ви там десь щось..." А людина каже: "Та я там не був, нічого не знаю". Розумієте?

Тому тут треба баланс мати відповідний. А вам, коли ви доповідаєте, по-перше...

Пане голово, я ще раз звертаюся до вас, я дуже прошу при всій повазі і до Служби безпеки України, до керівництва Служби безпеки України, але нехай направляють фахівця відповідного рівня і підготовленого. Якщо людина питає, скільки випадків, не десятки, не сотні, не тисячі, називайте

цифру – скільки у вас справ в судах по таких речах. Тим більше, що ви не могли це зробити минулий раз, я ж пам'ятаю це обговорення. Я ж кажу, що мені багато років, але я притомний і склерозом не страждаю.

Дякую, пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за вашу позицію. Безумовно, може бути використано і під час обговорення, і під час голосування за цей законопроект.

Павло Павліш, будь ласка, вам слово.

ПАВЛІШ П.В. Дякую, Андрій Євгенович.

Дійсно, ми дане питання обговорювали, коли приймали рішення щодо включення до порядку денного. Я тільки хочу зазначити, що мета законопроекту саме полягає в тому, щоб стаття щодо забезпечення даних позовів і зупинення цих рішень, вона була виключно для цих правовідносин. І тут не говориться про те, що особи, які мають право на захист своїх прав, вони будуть в цьому обмежені. Вони можуть звернутися через своїх представників на території України захищати свої права. Ми так само повинні дбати і про захист прав громадян України, яким може бути потенційна небезпека у разі, якщо дані особи мають бажання і будуть прийняті до України, і будуть, поки рішення буде суду про встановлення, чи є підстави для того, щоб вони не перебували на території України чи немає, вчиняти якісь правопорушення на території України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Погоджуюся, Павло Васильович, з вашою позицією.

Першим руку знову підняв Сергій Власенко. А потім Володимир Ватрас.

Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Я вітаю всіх заслужених юристів України з трускавецької школи права.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Володимир Ватрас, будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. На взаєм, Сергій... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Ватрас, будь ласка, вам слово.
Володимир Ватрас.

ВАТРАС В.А. Шановні колеги, я не піднімав руку. Але...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я просто побачив, що...

СОБОЛЄВ С.В. Я прошу слово, Соколов, якщо можна.

ВАТРАС В.А. Був обурений словами пана Сергія Власенка. Я думаю, що вони некоректні. І прошу, щоб він відреагував належним чином.

ВЛАСЕНКО С.В. Вибачте, про які слова – про заслужених юристів чи трускавецьку школу права? Які саме слова вас збентежили?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, давайте цю дискусію ми припиняємо, вона не стосується...

ВЛАСЕНКО С.В. Чи вас бентежать права про політичні рішення Президента в кримінальному процесі? Які з трьох вас бентежать?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, дякую. Ми зараз обговорюємо законопроект, який стосується дещо іншого.

Сергій Владиславович Соболев, будь ласка, вам слово.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, я думаю, що небезпека таких речей – це в подвійному, а можливо, і в потрійному тлумаченні того, що може скласти небезпеку для державних інтересів, захисту суверенітету країни.

Теж простий приклад: Білорусь і Російська Федерація. Якщо заявку на в'їзд в Україну подає особа, яка засуджена режимом Лукашенка або режимом Путіна, він проходить не просто по якихось окремих кримінальних справах, він засуджений цим режимом, відбув покарання. Згідно з тлумаченнями, які ви надаєте, це означає, що такій особі може бути відмовлено у в'їзді на територію України. Нам треба чітко розуміння, щоб було абсолютно ясно, які є підстави. Більше того, мені здається, якби був чіткий реєстр осіб, яким недозволено в'їзд на територію України і така особа мала б бажання в'їжджати на територію України, то тоді при такій логіці абсолютно зрозуміло було, що така особа звертається до суду ще до моменту перетину кордону України, а не вона дізнається про це в момент перетину кордону. І якщо судове рішення їй забороняє це робити, така особа відповідно не впускається на територію України. Якщо ж не так, а рішення, наприклад, дозволяє, то відповідна особа безперешкодно в'їжджає на територію України.

Тобто мені здається ключова проблема не в законодавстві, ключова проблема – це в нормативних документах Міграційної служби, Прикордонної служби, Служби безпеки України, і тоді б, можливо, десятки питань були б зняті.

Наприклад, якщо я бажаю в'їхати на територію Російської Федерації, то я чітко розумію, що я є персона нон грата на території Російської Федерації і я є в цьому списку. Така сама історія повинна бути по ключових персонах,

які повинні бути в єдиному реєстрі, повинен бути доступ, так як є в Сполучених Штатах Америки, так як є в багатьох інших країнах. Заборонено в'їзд на територію цієї держави. Далі особа визначається, в який спосіб вона хоче цю заборону зняти через судові рішення.

Бо коли своєвільно буде тлумачитися це право... Я умовно кажу, от ситуація сьогоднішня з Президентом Грузії Саакашвілі, який ви знаєте, згідно з двома рішеннями грузинських судів, засуджений на 3 і 6 років. Зараз станеться неймовірне і він зможе в'їхати назад на територію України. Що далі? Це знову тлумачення? Поміняється ситуація. Тому я думаю, що, на жаль, врегулювати це в такий спосіб, який пропонує Служба безпеки, неможливо.

На мій погляд, повинні бути чіткі формулювання підзаконних актів, чітке регулювання відповідних нормативних актів і тоді, можливо, в багатьох питаннях відпаде і питання можливості або неможливості оскарження тих чи інших рішень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Владиславовичу.

Шановні колеги, хто ще хоче висловитися? Немає, так?

Тоді я пропоную переходити до голосування, вам запропоновано проект висновку Комітету Верховної Ради України з питань правової політики щодо проекту Закону про внесення зміни до статті 151 Кодексу адміністративного судочинства України (реєстраційний номер 5410) з наступним рішенням.

Рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні проект Закону про внесення зміни до статті 151 Кодексу адміністративного судочинства України (реєстраційний номер 5410) (від 21 квітня 2021 року) (поданий Президентом України) прийняти за основу.

Визначити доповідачем від комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України народного депутата України Павліша Павла Васильовича.

Переходимо до голосування.

ВЛАСЕНКО С.В. Є доповнення до рішення, пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Є пропозиція доповнити проект рішення наступним пунктом: зобов'язати Службу безпеки України надати профільному комітету статистичну інформацію щодо випадків застосування судами зупинення рішень Служби безпеки України як запобіжного заходу. Та врешті-решт, треба отримати хоча би статистику, якщо представники не знають, скільки, щоб ми хоча би кінець-кінцем це дізналися, принаймні під час підготовки до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нам запропонована була така статистика, вона є в електронному комітеті. Якщо не влаштовує її об'єм або часові якісь межі, то безумовно, звертаючись до Служби безпеки України, я прошу підготувати для доповіді на першому читанні, під час представлення цього законопроекту, під час першого читання, все ж таки надати статистику за більш, скажемо так, довгий період. Тому що ми маємо статистику з 2015 року від Державної міграційної служби, а від Державної прикордонної тільки за минулий рік, якщо я не помиляюсь. Правильно? Або за цей рік.

Попрацюйте, будь ласка, з колегами, які в тому числі і підтримали цей законопроект для того, щоб презентувати народним депутатам під час його розгляду в першому читанні, все ж таки статистику за більш довгий період,

задля того, щоб народні депутати змогли приймати рішення вже в залі Верховної Ради.

Шановний Сергій Володимирович, я не бачу підстав для того, щоб ми цей пункт...

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голово, мене влаштовує те, що ви зробили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тоді, як я зачитував, і так, як цей проект рішення в такій редакції, який розміщений в електронному комітеті.

Переходимо до голосування.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик до нас доєднався.

БОЖИК В.І. З'явився. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик – за.

Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

Сергій Олексійович. Демченко – не чую.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін – за.

Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич, вже немає.

Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Пузанов, до нас доєднався.

ПУЗАНОВ О.Г. Проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проти.
Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.
Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

ШПЕНЮВ Д.Ю. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

14 – за, 3 – проти, 1 – утримався. Рішення прийнято. Дякую.

Переходимо до наступного питання порядку денного – це попередній розгляд законопроект 5387, авторства народного депутата Демченка та інших народних депутатів. Це попередній розгляд.

Сергій Олексійович, ви з нами зараз? Сергій Олексійович, не бачимо вас.

_____. Андрій Євгенович, якщо Сергія Олексійовича нема, я можу коротенько доповісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є Сергій Олексійович, але включіть звук свій, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Так, пане голово, яке питання?

_____. Доповісти 5387.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 5387 коротко, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, коротко. Це зміни вносимо до того закону, який ми вже з вами проголосували, щодо відтермінування строків по врегулюванню питання територіальності судів відповідно чи внаслідок зміни районів в нашій країні.

Є пропозиція відтермінувати на рік, до кінця наступного року, відповідний термін, оскільки робота ведеться. На сьогоднішній день є підготовлені варіанти, але є бачення, що до кінця року ми це не встигаємо. І щоб ми зважили на питання, які є також додатково, необхідно вирішити у

зв'язку з цим, в тому числі і питання існуючих указів Президента, які не скасовані, не реалізовані і так далі, і так далі.

Є пропозиція це підтримати, і на ще на один рік подовжити термін відповідний.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я так розумію, до одного року, да?

ДЕМЧЕНКО С.О. До одного року. Це, можливо, раніше відбудеться, я сподіваюся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Павло Павліш, голова підкомітету і відповідно голова робочої групи, яка займається питанням.

ПАВЛІШ П.В. Дякую, Андрій Євгенович.

Підкомітет з питань правосуддя підтримав даний законопроект. І дійсно, у нас для того, щоб ми робили все виважено і не було якихось у нас перешкод, які б нам необхідно було по гарячому міняти, тому просимо підтримати даний законопроект.

І в нас, коли буде уже прийнята нова карта судів, і ми тоді зможемо активно і в такому нескладному перехідному періоді перейти вже на нову систему. Але зараз, я вважаю, що необхідно його підтримати для того, щоб у нас не було якихось колапсів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Васильович, правильно я розумію, що практично завершена ця робота?

Сергій Власенко, я бачу вашу руку. Я просто хочу перед цим передати слово Голові Ради суддів і представникам Вищої ради правосуддя, потім ми вже обговоримо як народні депутати члени комітету.

Павло Васильович, я правильно розумію, що практично завершена робота робочої групи і ми готові надати рекомендації Президенту України щодо...?

ПАВЛІШ П.В. У нас уже підготовлена приблизна карта судів, яка була обговорена на робочій групі з представниками Ради суддів, Державної судової адміністрації, представниками апеляційних судів. І ми зможемо її презентувати вже найближчим часом і депутатам. Так як суб'єкт законодавчої ініціативи тут є у нас Президент, тому буде надана до Офісу Президента, вони також є членами робочої групи, приймали активну участь в цьому – розробці нової мапи. Тому будемо, уже після того, як буде внесено Президентом, будемо обговорювати в нашому комітеті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович, в тому числі за діяльність робочої групи, яку ви очолюєте.

Богдан Сильвестрович Моніч, вам надаю слово. Голова Ради судів з нами сьогодні.

МОНІЧ Б.С. Добрий вечір, мабуть, шановні народні депутати! Мушу підтвердити, дійсно, ми робимо зараз останні звірки по тій мапі судів, яка була обговорена, наразі фактично завершена. Я думаю, до кінця тижня постараємося її вже фіналізувати. Ми коригуємо відстані між новоутвореними і старими судами. В деяких моментах ми так само уточнюємо назви як мають називатись новоутворені суді. Це абсолютно робоча процедура така.

Єдине що з приводу законопроекту, я, безумовно, не можу заперечувати, тому що по суті це те, що Рада судів колись роз'яснювала своїм рішенням після того, як Верховна Рада взяла і раптово ліквідувала райони, то, безумовно, я підтримую. Але хочу нагадати все ж таки, що і минулого разу я говорив про те, що не потрібно себе обмежувати якоюсь датою. Я боюсь щоб не наврочити, звичайно, щоб ми ще через рік не збиралися і знов не приймали третій законопроект.

Моя позиція більше, що забрати взагалі, але не пізніше якоїсь дати. Створюється нова мережа судів, значить, запрацюють нові суди. Навіщо ви себе і ми себе обмежуємо якоюсь датою, це просто так... Але в цілому не заперечую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Богдан Сильвестрович, і в тому числі і за вашу таку активну роботу з цього питання.

Тому що дійсно робота робочої групи – це таке велике навантаження і дуже довгий діалог і з представниками і місцевих судів, і апеляційних судів, і народних депутатів. Тобто, ми розуміємо, що це потребує часу для того, щоб все узгодити з врахуванням того, щоб доступ до правосуддя, він був більш ефективний.

Я передаю слово представникам Вищої ради правосуддя. Я просто не бачу, хто саме сьогодні присутній. Будь ласка, представтесь.

БОЛОТІН С.М. Доброго дня, шановні депутати, шановні учасники!
Член Вищої ради правосуддя Болотін.

Вища рада правосуддя в повному обсязі підтримує даний законопроект, що відтермінування та введення цього закону, оскільки, дійсно, не дивлячись на проведену, я не побоююсь цього слова, титанічну роботу, в повній мірі не закінчена вона ні процесуально, ні матеріально, ні організаційно.

На даний час в повній мірі суди не готові до їх укрупнення. Особливо це негативно відіб'ється на кримінальній юрисдикції. Наведу такий примітивний, можливо, приклад, що стосується відстані. Оскільки проведений авторозподіл, система авторозподілу бачить як один суд ті суди, які будуть об'єднані, відстань між якими складає подекуди від 30 до 60 кілометрів. А тому у випадку складання колегії суддів із різних на даний час судів, фактично неможливо буде проводити судові засідання, в тому числі щодо громадян і їх доступу до правосуддя.

На даний час в повному обсязі не вирішені питання, зокрема, щодо ліквідації, утворення судів, юридичних осіб, в першу чергу, місцезнаходження печатки, передача архіву. А тому в повному обсязі цей закон є на часі.

За тих три місяці, які фактично залишилися до введення в дію, а саме 1 січня 2022 року, вирішити ці питання в повному обсязі є неможливим.

Тому повністю підтримуємо вказаний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую також за вашу роботу щодо проекту, який пов'язаний з укрупненням судів.

До нас також доєднався тимчасово виконуючий обов'язки Голови Державної судової адміністрації пан Олексій Сальніков. Я розумію, що також є, мабуть, підтримка, але буквально 2 хвилини. Тому що ми маємо завершити о п'ятій, а у нас ще один законопроект є.

САЛЬНІКОВ О.О. Шановний Андрій Євгенович, шановні народні депутати! Я хочу сказати, що дійсно є необхідність прийняття цих змін, і нам треба підготуватися до 1 січня 2023 року прийняти виважені рішення, які будуть в подальшому напрацьовані, і ми будемо мати недобрий результат. Зараз робота ще триває, і нам треба просто її закінчити і підготуватися до

цього процесу. Тому ці зміни, вони об'єктивні, і вони необхідні, щоб ввести не з 1 січня 2022 року, а не пізніше 1 січня 2023 року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олексію. Дякую.

Сергій Власенко, будь ласка. З урахуванням зараз стадії розгляду цього законопроекту.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане голово.

Я висловлюся з тих самих питань, з яких висловилися колеги.

Ви знаєте, в Радянському Союзі (я, непевне, на відміну від багатьох членів комітету, пам'ятаю, як тоді було), тоді була така фраза, що ми спочатку успішно створюємо проблеми, а потім героїчно їх долаємо. Все, про що ми зараз говоримо, опозиція, яку ви не слухали тоді, не слухаєте зараз, і я переконаний, не будете слухати, поки самі не станете опозицією, говорила вам від самого початку.

Насправді, цей закон був би непотрібний, якби все це зробили не через Трускавець, а по-нормальному. Якби спочатку продумали, яка повинна бути мережа судів відповідно до тих районів, які від початку не розуміли, що будуть, вирішити всі ті проблеми, про які зараз говорять представники суддівської гілки влади, абсолютно справедливо говорять. Тому що ці проблеми були очевидні для всіх, що укрупнити суди так не вийде просто, як на папері.

Що треба думати, як координувати це, як призначати справи, як робити розподіл, як перевозити матеріали. Ну це ж все було очевидно від самого початку для всіх, крім заслужених юристів України трускавецької школи права. І зараз ми робимо вигляд, що ми молодці, ми зробили гарний закон і ми героїчно долаємо те, що ми настворювали, те що ми самі накоїли. Ви самі накоїли. Не ми, а ви самі накоїли.

Тому давайте називати речі своїми іменами. Що вчергове, що перша штанга у вас була з ВККС така сама. Вам кричали всі, не треба цього робити, а ви як барани пішли, вдарилися головою об стіну. Два роки не працює ВККС, до цих пір не працює ВККС. Зараз, коли ви укрупнювали райони, вас попереджали: так само ударитесь головою об стіну. Ні, ми самі мудрі, ми заслужені юристи трускавецької школи права. Всі інші... Ви 100 років в парламенті, ви нічого не знаєте. Ну хорошо, ми нічого не знаємо. Бийтеся далі головою об стіну.

І я погоджуюся, ще раз кажу, з представниками суддівської гілки влади, що насправді це складне питання, непросте. Звичайно, що його не можна зробити ні за три місяці, ні за чотири, ні за п'ять, а треба реально ретельно думати і готувати. Бо кожне рішення треба професійно готувати, а не кричати: ура, ура, вперед, вперед, мы все молодцы, мы все классные, мы друг другу все хорошо, вперед, укрупняемся. А тепер думаємо, як це насправді реально зробити.

Але звичайно, що це треба робити. На питання – чи це треба робити? Звичайно, треба робити. Бо треба виправляти ті помилки, які понаробила монобільшість, в режимі політичної доцільності приймаючи абсолютно безглузді, невиправдані рішення.

Так само треба приймати такі самі рішення в зв'язку з укрупненням районів, і по системі медицини, і по системі освіти, і по системі дошкільної освіти, і по системі професійно-технічної освіти, по всіх питаннях, по уповноваженнях. Слава Богу, там частково питання вирішили, але знову дірки появились. Тому що реформа – це не бігти наперед і приймати дурні рішення, які потім роками виправляти і роками думати, а як же нам зробити так, щоб нарешті, умовно кажучи, система судоустрою відповідала адміністративному територіальному устрою України. І два роки ми про це думаємо і говоримо "да, да, да", розумівши наперед, які проблеми були. Тому звичайно, що це треба робити. Але давайте чесно скажемо, що ви героїчно

виправляєте ті помилки, і поки що не виправляєте, ви героїчно відтерміновуєте виправлення тих помилок, які ви наробили, приймаючи рішення непродумане, безглузде, неконституційне, я це підкреслюю, про укрупнення районів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Володимирович, за ваш виступ в рамках політичної дискусії. За виключенням слова "барани", тому що, я думаю, що це дещо занадто.

Шановні колеги!

ВЛАСЕНКО С.В. Барани в мусульманському світі – дуже поважні тварини, повірте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що і поважні тварини – це також десь за межами політичної дискусії.

Я пропоную переходити до голосування. Вам запропонований проект висновку Комітету Верховної Ради України з питань правової політики щодо законопроекту 5387 з наступним рішенням. Відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань правової політики вирішив рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" щодо територіальної юрисдикції місцевих судів на території України до прийняття закону щодо зміни системи місцевих судів на території України у зв'язку із утворенням (ліквідацією) районів (реєстраційний номер 5387) (від 16 квітня 2021 року) (поданий народними депутатами України Демченком та іншими). Переходимо до голосування.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Народний депутат Божик. Не чую.

Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.
Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Павліш – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Пузанов.
Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

НІМЧЕНКО В.І. Німченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко – за.

Божик. Немає.

Рахуємо.

16 – за, проти – 0, утримались у нас – 2. Рішення прийнято. Дякую.

Переходимо до наступного питання порядку денного – це також попередній розгляд законопроекту 5617. Проект Закону про юстицію, дружню до дитини. Ми вже розглядали це питання на цій же стадії. Перенесли.

Наразі надаю слово заступнику міністра юстиції пану Олександрю Банчуку. Потім голова підкомітету Ігор Фріс.

Будь ласка.

БАНЧУК О.А. Дякую, Андрій Євгенович.

Я коротко, тому що розумію, що брак часу у нас. Цей законопроект передбачений пунктом 375 Плану законопроектних робіт Верховної Ради на 2021 рік, і відповідно до цього плану внесений урядом.

Довгий процес був підготовки законопроекту. І фактично Україна залишається в Європі, мабуть, одна із останніх, яка немає необхідного регулювання законодавчого щодо питань правосуддя, дружнього до дитини.

І основний принцип, який запроваджується законом, – це забезпечення найкращих інтересів дитини у питаннях правосуддя.

І основна ідея законопроекту – вибудувати інституції і взаємодію між органами влади, щоби в першу чергу запобігати вчиненню неповнолітніми відповідних правопорушень. А якщо і були вчинені відповідні правопорушення, щоби відтермінувати той час, коли неповнолітня особа (дитина) фактично буде втягнута у систему дорослої кримінальної юстиції.

І всі ці елементи, які передбачені, вони якраз спрямовані на те, щоб ми спочатку працювали на запобігання, на соціальну реабілітацію відповідних осіб. І відповідно застосовувати відновні провадження у відповідних кримінальних провадженнях, де учасником є дитина.

Цей законопроект пов'язаний системно з іншим, який на розгляді в Комітеті з питань правоохоронної діяльності, і де передбачені відповідні зміни до Кодексу про адміністративні правопорушення, до Кримінального кодексу і до Кримінально-процесуального кодексу.

Дуже важливо також розуміти, що ці новації, які наразі закладені в законопроект, вони вже зараз, багато з них за допомогою наших партнерів реалізується на практиці. Наприклад, такі як будинок для дітей – це Бернахус, реалізується у Вінниці, де відповідні слідчі дії з потерпілими дітьми відбувається в одному місці, і слідчі, і прокурори, і також можливість залучення слідчого судді до проведення. Тому що ми реалізуємо те, що закладено в цей законопроект.

Далі. Наприклад, питання фахівців в сфері юстиції для дітей. Відповідні стандарти вже зараз затверджені, скажемо, на рівні міжвідомчої Координаційної ради з питань правосуддя для дітей. Закон передбачає відповідні вимоги, тобто ми далі йдемо: на рівні закону передбачаємо, що всі особи, які будуть працювати з дітьми повинні відповідати цим вимогам, відповідні навчання повинні проходити.

І також те, що процедура, наприклад, відновлювального примирення. Це також наразі діє на підставі певного проекту, спільного наказу Міністерства юстиції і Генерального прокурора. Ми побачили результативність цієї програми і ми зараз пропонуємо цим законопроектом на рівні закону це закріпити.

Тому прошу підтримати цю ініціативу і фактично запровадити таку цілісну систему правосуддя, дружнього до дитини, Вірніше, юстиції, дружньої до дитини.

Дякую за увагу. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олександрє.

Ігор Павлович, будь ласка, вам слово.

ФРІС І.П. Андрій Євгенович, можу тільки резолютивну частину, якщо не проти члени комітету, зачитати щодо висновку Комітету Верховної Ради України з питань правової політики щодо проекту Закону про юстицію, дружню до дитини (реєстраційний номер 5617) (від 4 червня 2021 року).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ФРІС І.П. Обговоривши законопроект, відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань правової політики вирішив рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку

денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону про юстицію, дружню до дитини (реєстраційний номер 5617) (4 червня 2021 року) (поданий Кабінетом Міністрів України).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Це дуже важливий законопроект дійсно, і якщо немає інших пропозицій, я пропоную переходити до голосування. Після цього як ми включимо обидва законопроекти і нашого і правоохоронного комітету до порядку денного, будемо вже їх розглядати і синхронізувати їхній розгляд в першому читанні у Верховній Раді. Переходимо до голосування.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

Народний депутат Дирдін Максим Євгенович.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш. Павло Васильович, ви з нами?

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Пузанов. Не бачу.
Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

Я, на жаль, на телебаченні і там щоб кворум, я не знаю, що там.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все в порядку. Нам залишилось тільки "Різне", а вам гарного вечора.

СОБОЛЄВ С.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

17 – за, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято. Дякую всім.

У нас залишився пункт "Різне" і я пропоную, у нас є пропозиції від двох... Керівника робочої групи з питань цифровізації правосуддя та суміжних правових інститутів, Романа Бабія, внести зміни до персонального складу і виключити Слоніцького Олександра Євгеновича.

І інша пропозиція: про доповнення персонального складу робочої групи з питань оптимізації Господарського процесуального кодексу, Цивільного процесуального кодексу та кодексу Адміністративного судочинства України, там навпаки включити відповідно Джабурію Олександра Валентиновича голову П'ятого апеляційного адміністративного суду за згодою, Заверуху Олега Богдановича голову Восьмого апеляційного адміністративного суду за згодою, і Козакевич Поліну Віталіївну, національного координатора Європейського банку реконструкції та розвитку та експерта з питань реформи судів за згодою.

Шановні колеги, якщо немає заперечень, можемо прийняти це рішення консенсусом. Нема заперечень? Нема заперечень.

Хотів би також принагідно сказати, що минулого тижня відбулося таке установче засідання робочої групи саме з питань оптимізації процесуальних кодексів. І саме зараз долучається дуже багато і суддів, і адвокатів, і представників експертів, науковців, організацій правників різних, народних депутатів. Маємо дуже велику надію на те, що зможемо десь в наступному році вже підготувати такі зведені пропозиції щодо вдосконалення процесуального законодавства.

Тому, шановні колеги, хто має якісь запитання? У нас три співголови цієї робочої групи (наші колеги Роман Бабій, Іван Калаур та Михайло Новіков), звертайтеся до них, вони вам зможуть розповісти про те, як буде організована робота цієї робочої групи.

Шановні колеги, якщо нема інших пропозицій, я тоді хочу всім побажати гарного вечора і зустрінемося завтра вже в залі Верховної Ради.

І принагідно ще раз нагадаю про те, що буду пропонувати провести наступне засідання комітету в режимі відеоконференції 12 жовтня о 14 годині, розглянемо питання конкурсу до ВРП. Якщо встигнуть колеги, Ігор Павлович і колеги, розглянемо таблицю до другого читання щодо нашого першого питання порядку денного.

Але просто ще раз, давайте таким чином це підготуємо, щоб воно не викликало таких дуже довгих дискусій на засіданні комітету. Давайте, нехай підкомітет все ж таки доопрацює цей законопроект, щоб ми його ухвалили і рекомендували Верховній Раді до другого читання в такому більш швидкому порядку.

_____. Андрей Евгеньевич, 12-го или 13-го?

ГОЛОВУЮЧИЙ. 12-го, у вівторок. Більше комітетів наступного тижня не буде.

МАСЛОВ Д.В. Андрій Євгенович, у мене пропозиція, при винесенні цього законопроекту на наступний комітет запросити представників Державної міграційної служби.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми зробимо неодмінно. Дякую, Денис Вячеславович, за вашу активну позицію щодо розгляду цього законопроекту. Ви дійсно підняли дуже такі складні питання. Вони дійсно потребують доопрацювання задля того, щоб законопроект був корисний, а не наробив тільки більше якихось проблем. Все?

Тоді, колеги, дякую. Всім гарного вечора! До завтра. Оголошую засідання комітету закритим.